

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'HISENDA I PRESSUPOSTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 351-1992

Fq.Con.núm. 33/27

VI legislatura

Any 2005

Núm. 40

Presidència de l'Honorable Sr. Vicent Tur i Torres

Sessió celebrada dia 24 de maig del 2005

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PREGUNTES

- 1) **RGE núm. 2829/05**, de l'Hble. Diputat Sr. Miquel Ramon i Juan, del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida i Els Verds, relativa a dèficit d'execució en carreteres. 970
 - 2) **RGE núm. 2830/05**, de l'Hble. Diputat Sr. Miquel Ramon i Juan, del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida i Els Verds, relativa a endeutament de les empreses públiques. 972
 - 3) **RGE núm. 2941/05**, de l'Hble. Diputat Sr. Pere Sampol i Mas, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a aportació de les Illes Balears a l'Estat. 974
 - 4) **RGE núm. 2942/05**, de l'Hble. Diputat Sr. Pere Sampol i Mas, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a metodologia de càlcul de la balança fiscal. 974
 - 5) **RGE núm. 2943/05**, de l'Hble. Diputat Sr. Pere Sampol i Mas, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a resultat de l'estudi sobre la balança fiscal. 974
-

EL SR. PRESIDENT:

Començam la sessió de la Comissió d'Hisenda i Pressuposts. Primer deman si hi ha substitucions.

EL SR. MOLINA I FRESNEDA:

Sr. President, Francisco Molina sustituye al Sr. Joan Huguet.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, moltes gràcies.

Passam, idò, al primer i únic punt de l'ordre del dia d'avui, relatiu a les preguntes RGE núm. 2829, 2830, 2941, 2942 i 2943 del 2005.

Assisteix l'Hble. Conseller d'Economia, Hisenda i Innovació, Sr. Lluís Ramis d'Ayreflor i Cardell, que ve acompanyat de la Sra. Dolça García Caballero, secretària general. Siguin benvinguts a aquesta comissió.

1) Pregunta RGE núm. 2829/05, de l'Hble. Diputat Sr. Miquel Ramon i Juan, del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida i Els Verds, relativa a dèficit d'execució en carreteres.

I per formular la primera pregunta, RGE núm. 2829, relativa a dèficit d'execució de carreteres, intervé del diputat Sr. Miquel Ramon i Juan, el seu autor, que té la paraula.

EL SR. RAMON I JUAN:

Moltes gràcies, Sr. President. Bé, quan vaig formular la pregunta encara no hi havia tantes notícies sobre el dèficit que podien generar les carreteres que s'estan executant i que el Ministeri de Foment ja ha dit que no pagaria perquè s'executen al marge del conveni que ja ha estat denunciat. Però és que en aquells moments, si jo no vaig equivocat, encara per part del Govern de les Illes Balears es deia que les carreteres previstes per a l'illa d'Eivissa, que no estan començades però que estan en fase de licitació, també es reclamarien a Madrid i deien amb molta seguretat: "no us preocupeu que Madrid ho pagarà i aquí no hi haurà dèficit".

Però amb molta sorpresa per la meua part ja van dos plenaris on la consellera d'Obres Públiques ha dit que aquestes carreteres -estam parlant de l'autovia Eivissa-Sant Antoni i de l'autovia de l'aeroport d'Eivissa- ni es reclamaran a Madrid, que les pagarà el Govern de les Illes Balears utilitzant aquest sistema que s'ha vengut denominant de peatge a l'ombra, que per cert és un sistema que no figura a l'ordenament jurídic espanyol, és un sistema que està, entenc jo, com a mínim al marge, i com que resulta que aquestes carreteres tenen un import, al final dels 25 anys en què està prevista la seva amortització, tenen un import de la petita quantitat de 481 coma no sé quants milions d'euros, quan estaven pressupostades en aproximadament uns 8 milions d'euros dins el conveni de carreteres. Passam d'aquests aproximadament 8 milions a 480 milions, una petita diferència, una broma sense importància.

Bé, tenint en compte totes les carreteres que s'estan executant per un 20%, un 30, un cent per cent més cares, un 400 i busques per cent una d'elles ja, més cares que no estaven en el conveni de carreteres i que ja el Ministeri de Foment ha dit que no pagaria, i tenim aquestes altres de peatge a l'ombra per aquesta modesta quantitat que he dit abans, quin calcula, Sr. Conseller, que podria ser el dèficit que això generi per a les nostres finances de la comunitat autònoma?

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Ramon. Per contestar té la paraula el Sr. Conseller.

EL SR. CONSELLER D'ECONOMIA, HISENDA I INNOVACIÓ (Lluís Àngel Ramis d'Ayreflor i Cardell):

Gràcies, Sr. President. Bona tarda a tots. En primer lloc he de dir que, clar, tenim un concepte distint; és a dir, jo que el Ministeri de Foment digui que no les pagarà no vol dir res, és a dir..., ja que la denúncia que ha fet del conveni ha deixat molt clar que ha estat una denúncia unilateral i basada en un article del Codi Civil, en el qual es poden denunciar convenis en base al fet que no es compleix l'objectiu del conveni. Evidentment aquí l'objectiu del conveni és fer carreteres, és a dir, que no es pot dir que s'incompleix l'objectiu bàsic d'aquest conveni, i evidentment si el ministeri hagués cregut que tenia qualche raó per poder denunciar aquest conveni no tenc cap dubte que hagués fet com es va fer tota l'època que va governar a Madrid el Partit Popular, és a dir, que la comissió bilateral es reunís periòdicament i haver denunciat davant la comissió bilateral el seguiment de la part del conveni que hagués cregut que no s'ajustava a dret per part de la comunitat autònoma.

Evidentment quan el Ministeri de Foment no ha volgut reunió de la comissió bilateral, que fins i tot el mateix president de la comunitat autònoma va demanar a la ministra de Foment que la reunís, demostra la poca solidesa dels arguments de Madrid, que han hagut d'acudir a un article del Codi Civil per a aquest tema.

Evidentment s'ha fet el tema de l'encomana de gestió, que hem demostrat que hi havia encomana de gestió, és a dir, la supervisió dels projectes en molts d'ells s'ha demostrat que (...) la supervisió de projectes. En altres amb l'encomana de gestió entenem que ja s'entén que la supervisió del projecte també correspon a la comunitat autònoma, i en aquest sentit la meua total seguretat que aquestes carreteres es pagaran sigui per la via que sigui, i estic convençut que finalment per la via del diàleg, perquè la resolució presa pel ministeri no té consistència des del punt de vista jurídic, tal com hem demostrat en el recurs per la nostra banda, tal com hem demostrat en el recurs del Govern de la comunitat autònoma.

En aquest sentit jo no crec que hi hagi cap previsió de no cobrar el conveni. Nosaltres estam convençuts que cobrarem el conveni. I el sobrepreu que vostè diu com una possible causa d'incompliment del conveni, també en aquest mateix recurs s'ha demostrat que la mitjana de les licitacions a la comunitat autònoma són inferiors sobre preu en el cas de Canàries i també

sobre moltes obres que ha licitat l'Estat. A part de tot l'Estat diu que per exemple l'autopista Palmanova-Peguera sí que la pagaria i també hi ha un increment de sobrepreu; per tant aquest argument ells mateixos reconeixen que no és vàlid.

Però contestant molt més concretament a la pregunta que fa, aclarit aquest primer punt, el que la comunitat autònoma creu que ha d'avançar en aquest any 2005 correspon als ingressos prevists al capítol VII, és a dir, que són 150 milions o 150,1 milions d'euros, dels quals 115 provenen de les certificacions que esperam haver de pagar les carreteres, i 34,7 d'expropiacions. Això correspon a l'any 2005, és el que hem d'avançar, i sigui per una via o sigui per l'altra arribarem a cobrar després, és a dir, que aquesta és la quantitat exacta respecte a aquest any 2005 que tenim prevista en els pressuposts de la comunitat autònoma.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Conseller. En torn de rèplica Sr. Ramon té la paraula.

EL SR. RAMON I JUAN:

Moltes gràcies, Sr. President. Semblava que escoltava la consellera d'Obres Públiques, que ja sabem que és una consellera molt llançada, molt decidida, que està disposada a exigir al ministeri que pagui fins i tot el que no ha supervisat, el que no estava en conveni i això. Del conseller d'Hisenda esperàvem una mica més de rigor, sobretot perquè haurà de torear com a mínim els dos anys que li queden de govern amb un dèficit.

Jo preguntava específicament, he preguntat ara per aquelles carreteres que la mateixa consellera d'Obres Públiques ha dit com a mínim formalment dues vegades en plenari que aquestes ja no es reclamaran a Madrid. De totes maneres, ja que vostè fa interpretacions també jurídiques del conveni, idò jo també li volia fer una consideració, si anam a citar coses, perquè avui mateix he escoltat que del conveni del 98 també es demanen compliments i això. Bé, el conveni del 98, firmat per dues administracions del PP, comença dient que a les Illes Balears també s'han de finançar les carreteres d'interès general, com a altres comunitats autònomes, i defineix aquestes quines són, les carreteres d'interès general, que són aquelles que uneixen les illes entre si i aquestes amb la península; això diu el conveni del 98. Esper que no en facin, d'aquestes, de carreteres que uneixin les illes entre si i aquestes amb la península. Vull dir que amb aquest rigor del que hi ha en els convenis, evidentment si Madrid no vol pagar nosaltres exigirem que es compleixi el conveni tal com diu.

Però bé, li estic ara parlant específicament d'aquestes carreteres que ha sortit l'anunci de licitació al BOIB, i estic parlant del BOIB del 10 del 3 del 2005, on es licita la concessió del nou accés a l'aeroport d'Eivissa, pressupostat al conveni de carreteres de fa un any en 3,93 milions d'euros, i que aquí surt per un total de 221.917.000 euros, petita diferència. Ja dic que la consellera, la mateixa consellera d'Obres Públiques, ja ha dit que no pagaria. I llavors el butlletí

del 10 del 5 del 2005, o sigui fa uns pocs dies, parla de la carretera..., del que anomenen desdoblament de la carretera Eivissa-Sant Antoni, o sigui l'autovia aquesta, prevista segons el conveni de carreteres també de fa un any en 4,71 milions d'euros, pressupost total 260.167.000 euros, i la consellera ja ha dit que no ho pagaria. Ja ho sé, no s'ha de començar a pagar enguany ni l'any que ve, però vostè creu que és suportable per a les finances de la comunitat autònoma fer unes obres...?; estam parlant d'un es de obres que en total sumen, en total, 18 quilòmetres, aproximadament; com que no se sap ben bé el projecte definitiu, no s'exposa, 17-18 quilòmetres, import total al final dels 25 anys més de 480 milions d'euros. Que això no ho pagarà Madrid, perquè ja ho ha dit fins i tot la consellera d'Obres Públiques.

Els altres també hauríem de veure si ho paga Madrid, perquè només li he fet aquesta consideració de quina era l'argumentació per la qual l'Estat intervenia en les comunitats, perdó, en les carreteres de la comunitat, que és competència nostra, per tant aquest rigor a l'hora de reclamar idò no sé si és tant, però, de veres, tots els augments que hi ha que ja han dit que no pagarien i aquests altres més de 480 milions d'euros, no creu que això és una cosa que una comunitat endeutada com la nostra i que ha de fer plans de sanejament i ha d'anunciar pujades de l'impost d'hidrocarburs no estam en condicions d'assumir?

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Ramon. Sr. Conseller, té la paraula.

EL SR. CONSELLER D'ECONOMIA, HISENDA I INNOVACIÓ (Lluís Àngel Ramis d'Ayreflor i Cardell):

Moltes gràcies, Sr. President. En el cas que vostè menciona, les carreteres d'Eivissa, aquestes en si per la seva fórmula financera que vostè mateix ha dit, és a dir, que és de concessió, no generen un dèficit directe per la seva forma de peatge a l'ombra, que ve a ser un sistema de concessió, és a dir, que si es refereix al dèficit en un sentit estricte per això no li he donat les xifres com a dèficit perquè no en generen. El dèficit que tendrem enguany dintre del pressupost és el que li he citat d'aquests 150,1 milions d'euros, que com vostè ha dit molt bé és una obra que es farà en concessió, hem de veure en quina quantitat s'adjudica i per tant aquestes quantitats que vostè dona són totalment temporals.

En qualsevol cas vostè diu la situació de la comunitat autònoma. Evidentment és una situació preocupant i aquí hi ha el quid de la qüestió, la part més important. És a dir, vostè es preocupa molt pel tema de l'endeutament i jo a mi em preocupen molt els serveis que reben els ciutadans de les Illes Balears, perquè crec que els ciutadans de les Illes Balears no poden tenir pitjor serveis, pitjors infraestructures que els de les altres comunitats autònomes. Evidentment si nosaltres tenguéssim la mateixa finançació per càpita que altres comunitats autònomes disposaríem de 745 euros més per habitant i per tant amb aquesta xifra podríem donar compliment i no tenir ni un euro de dèficit, i això és pel que està lluitant la conselleria, perquè el sistema de finançament, és a dir, amb el

primer retoc actual aconseguim algun avanç per al tema de sanitat i educació per increment de població, i evidentment, com li hem intentat explicar, també donat que es vol parlar d'un nou model de finançament, un nou model de finançament que en la meua opinió sigui més just per als ciutadans de les Illes Balears i que eviti en el futur aquests endeutaments que hem de tenir avui en dia.

Però en qualsevol cas els ciutadans de les Illes Balears no han de patir, tenir pitjors serveis en educació, en sanitat, en infraestructures educatives, i per tant en aquest sentit aquesta és la lluita definitiva. És a dir, si temporalment hem d'acudir a l'endeutament a canvi d'aquests temes hi ha unes (...), hi ha un immobilitzat que es correspon perfectament i que es veu circulant a través de les Illes Balears on estan aquestes xifres.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Conseller.

2) Pregunta RGE núm. 2830/05, de l'Hble. Diputat Sr. Miquel Ramon i Juan, del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida i Els Verds, relativa a endeutament de les empreses públiques.

Ara per formular la pregunta RGE núm. 2830, relativa a endeutament d'empreses públiques, intervé el Sr. Miquel Ramon, el seu autor. Té la paraula.

EL SR. RAMON I JUAN:

Gràcies, Sr. President. Jo voldria saber quines previsions..., això surt arrel d'unes informacions aparegudes en premsa, aparentment ben documentades, que no han estat desmentides, que xifraven l'endeutament a final d'any en més de 2.000 milions d'euros, el conjunt de la comunitat autònoma, pròpiament el Govern i les empreses públiques. A mi m'agradaria saber si els càlculs del Sr. Conseller d'Hisenda són els mateixos, si efectivament podem anar a aquesta xifra d'endeutament, tot i que no s'incloquin altres endeutaments, que no són ja ni del Govern ni de les empreses públiques, sinó que són per a aquesta història del peatge a l'ombra que això, pel que es veu, no genera endeutament, però en tot cas ho pagaran, ho pagaran els governs que venguin després i ho pagarà la ciutadania.

Però bé, si vostè aconsegueix que aquestes coses no repercuteixin damunt dels nostres ciutadans, que ho hagin de pagar en el futur, no comprenc per què el doctorat honoris causa en economia no li han dat a vostè en comptes de dar-lo al Sr. Matas.

Però així i tot, deixem al marge el peatge a l'ombra, deixem al marge com a mínim per a enguany el nou model de finançament, enguany; segurament l'any que ve segurament tendrem el mateix model de finançament que devem al seu partit i que era molt bo ara fa molt poc temps, tendrem el mateix; si tenguéssim un altre model de finançament i tenguéssim un finançament per càpita millor idè estariem millor, però estam com estam, i no podem fer la despesa de

Suècia perquè no tenim el mateix PIB, ni la mateixa situació, i no podem fer -crec jo- una despesa i un endeutament que es correspongui a un possible nou model de finançament que ningú no sap on és, per a quan podria ser. I ja li dic, ho repetesc una altra vegada, de totes maneres aquest model de finançament no ens ha caigut del cel, ens ha caigut, amb tot l'acord voluntari, involuntari o imposat de les diverses comunitats autònomes, ens ha vengut d'un govern del seu partit, del PP, i que a més el volia deixar com a sistema ja definitiu de finançament.

Per tant serien certes aquestes xifres que a final d'any ens trobam, i ja dic, peatges a l'ombra al marge, amb un deute de 2.000 milions?, i si això és així si creu que això és assumible per la nostra comunitat o tal vegada se anat una mica massa endavant i s'estan compromentent inversions que, a part de no estar justificat el seu interès social, podrien no ser factibles des d'un punt de vista econòmic.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Li contesta l'Hble. Sr. Conseller d'Economia, Hisenda i Innovació.

EL SR. CONSELLER D'ECONOMIA, HISENDA I INNOVACIÓ (Lluís Àngel Ramis d'Ayreflor i Cardell):

Gràcies, Sr. President. Sr. Diputat, l'endeutament, és a dir, les xifres són fàcils de treure perquè figuren en els pressupostos de la comunitat autònoma. És a dir, en els pressupostos de la comunitat autònoma tenim la xifra, a nivell de comunitat autònoma, de 320 milions més 65 de l'Ib-salut, és a dir que tenim un increment d'endeutament, si el duim a terme al llarg de l'any, que de moment no l'hem duit a terme, que serà de 385 milions a nivell de comunitat autònoma, i a nivell d'empreses públiques, que vostè demana més detall, idè a la Llei de pressupostos també hi ha els avals que es podrien arribar a donar.

Llavors tenim per una banda avals específics: a IBASAN 35 milions, a SFM 54 milions, a IBAEN 30 milions, infraestructures i obres portuàries 12 milions, radiotelevisió autonòmica 28 milions, IBISEC 55 milions, i una partida d'avals genèrics de 60 milions, és a dir, que la previsió que feim és rebaixar-lo a 40, que correspondrien bàsicament a l'INESTUR, és a dir, a fires i a SEMILLA, i a l'IBANAT que encara (...). És a dir, que d'aquesta previsió del conjunt d'avals que es podrien arribar a demanar, una altra cosa és que es torni en deute viu, la previsió dels genèrics, que tenim un disponible de 60, pensam que serà inferior a aquesta xifra.

En qualsevol cas el conjunt de deute viu, que és al que vostè s'estava referint, supòs, quan em parlava d'aquesta xifra, no la generada enguany, entenc, sinó la generada per tots els governs d'aquesta comunitat, aleshores estam parlant a nivell de comunitat autònoma de la previsió de desembre de l'any que ve de 967 milions a nivell de comunitat autònoma, i el deute viu de la comunitat, és a dir, la previsió que tenim de deute viu, no total el formalitzat, és a dir, està en 513, 514 milions la previsió. Per tant la suma d'aquestes dues quantitats seria el

conjunt de deute viu de la comunitat autònoma més les empreses públiques.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Conseller. Sr. Ramon, en torn de rèplica té la paraula.

EL SR. RAMON I JUAN:

Gràcies, Sr. President. Bé, a final d'any ho veurem, si el deute és aquesta quantitat o la sobrepassa. Encara que fos aquesta quantitat jo sincerament crec que és un endeutament que és preocupant, un endeutament generat bàsicament en el poc temps que porten vostès en el Govern, i tenint en compte que hi ha aquests altres endeutaments que no figuren, idò crec que en conjunt és una situació que pens jo que és preocupant, és sincerament preocupant, i en poc temps vostès potser que facin moltes obres, continuu dient que és molt discutible la necessitat de totes elles, i sobretot la necessitat que s'executin de determinada manera en determinats projectes, però crec que en molt poc temps vostès han portat aquesta comunitat a una situació en les seves finances que és preocupant, i realment li desitj que tengui molt d'èxit en les negociacions que pugui haver-hi per a un nou model de finançament, perquè si no tenim una situació complicada de cara al futur; aquests governs que venguin després idò poques possibilitats s'actuar tendran perquè, limitant-se a pagar el deute que no han generat totalment però que l'han generat bàsicament vostès, idò tendrien prou activitat perquè no en podrien fer d'altra.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Sr. Conseller.

EL SR. CONSELLER D'ECONOMIA, HISENDA I INNOVACIÓ (Lluís Àngel Ramis d'Ayreflor i Cardell):

Gràcies, Sr. President. Torn repetir que la seva preocupació també l'hagués pogut tenir els anys que varen governar, perquè l'increment del deute de la comunitat autònoma del 99 al 2003 va créixer un 179%, i a nivell de comunitat autònoma estic parlant, no d'empreses públiques, i l'increment que nosaltres tenim de comunitat autònoma d'increment d'endeutament fins al període 2007, és a dir, amb els endeutaments prevists en el pla d'equilibri econòmic financer d'enguany, de l'any que ve i del 2007, pujarà un 128%. És a dir, que evidentment en xifres absolutes és molt més gran perquè tenim les transferències de sanitat, que és on s'ocasiona, per raons que no tornarem entrar de com es va negociar aquesta competència, és a dir, que és on es genera un dèficit important, però en termes percentuals l'increment a nivell de comunitat autònoma és percentualment inferior, un 179 en els quatre anys del govern del pacte de progrés, un 128% en els quatre anys.

A nivell d'empreses públiques seria un resultat distint, és a dir que en aquest moment nosaltres amb la previsió que li he donat havíem incrementat en dos anys un 86% quan vostès en

quatre anys, el govern anterior, en quatre anys va incrementar el 136%. És a dir, les xifres de percentatge si duim dos anys evidentment són..., és a dir, que cream més endeutament aquest govern actual amb les empreses públiques. No a nivell de comunitat autònoma en termes percentuals, que és com s'ha de mesurar aquest tema.

Li torn dir: a mi el que em preocupa és que els ciutadans tenguin la finançació que els correspon i els serveis que els corresponen. Que els percentatges són preocupants ja ho he dit qualche pic: si deim el deute sobre el PIB les Illes Balears estan al 5,1%, la mitjana de comunitats autònomes està al 5,28%, Catalunya al 5,7; en termes per càpita les Illes Balears, incloent el futur deute d'enguany, 1.020 euros, la mitjana de comunitats autònomes està a 1.147, Catalunya a 1.775, València encara per sobre, és a dir, que tenim ràtios que no són preocupants; és a dir, si ho mesuram sobre ingressos corrents encara també estam per davall de la mitjana, un punt i mig per davall.

És a dir, que la situació de la comunitat autònoma per al conjunt de tots els governs anteriors és una situació que en la majoria de ràtios estam per davall de la mitjana i per tant aquesta situació catastròfica no la compartesc. Evidentment a nivell d'empreses públiques sí que s'ha fet un esforç important aquests dos anys i l'any que ve el nivell d'aval serà inferior perquè creim que ja s'ha fet la part més important en temes de sanejament, és a dir, que la xifra d'aval dins el pressupost de l'any que ve la idea és que sigui inferior a la que tenim enguany, és a dir, que s'anirà posant un fre a la política d'endeutament, igual que s'anirà posant a nivell de comunitat autònoma, que també és inferior. Però evidentment hi havia una sèrie d'infraestructures a realitzar i a les quals hem hagut de fer front, i evidentment si el finançament no ens donava s'ha hagut d'acudir, com han acudit en èpoques anteriors a altres comunitats autònomes, i ja dic que totes les ràtios no ens donen una situació alarmant i generalment estam per davall de la mitjana, i per tant, amb tota la preocupació que hem de tenir, no és una situació catastròfica com vostè ha volgut suposar.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Conseller.

3) Pregunta RGE núm. 2941/05, de l'Hble. Diputat Sr. Pere Sampol i Mas, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a aportació de les Illes Balears a l'Estat.

4) Pregunta RGE núm. 2942/05, de l'Hble. Diputat Sr. Pere Sampol i Mas, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a metodologia de càlcul de la balança fiscal.

5) Pregunta RGE núm. 2943/05, de l'Hble. Diputat Sr. Pere Sampol i Mas, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a resultat de l'estudi sobre la balança fiscal.

Ara per formular la pregunta núm. 2941, relativa a aportació de les Illes Balears a l'Estat, intervé el diputat autor de la mateixa Sr. Pere Sampol i Mas.

EL SR. SAMPOL I MAS:

Gràcies, Sr. President. Bé, són tres preguntes que parcialment ja vàrem obtenir resposta del conseller en una pregunta oral davant plenari. Sabem que el Govern no disposa de cap estudi propi sinó que es basa en les distintes publicacions sobre balances fiscals que ha fet, o bé la Fundació FUNCAS, o publicacions del Sr. Castells, López Casanovas, etc. Aleshores, si el president ho autoritza, jo proposaria al conseller unificar el debat -guanyàriem temps- amb la intenció de fer un debat genèric sobre balança fiscal i criteris i, això sí, esperam que el president sigui un poc generós amb el temps, i per la nostra part ens comprometem a no emprar-ne més que si haguéssim formulat les tres preguntes per separat.

EL SR. PRESIDENT:

Sí, Sr. Diputat, si el Sr. Conseller no hi té inconvenient, per part d'aquesta presidència cap problema. Sí? Idò endavant, pot formular-les conjuntament.

EL SR. SAMPOL I MAS:

Gràcies, Sr. President. Bé, jo crec que el debat sobre les balances fiscals és apassionant i està més d'actualitat que mai, encara que del darrer debat de política general ens vàrem quedar sense que es ratificàs un acord que existia, i era el de fer públiques les balances fiscals. Com a mínim no es va aprovar posar uns terminis a aquestes publicacions.

Jo crec que el que ens hauríem de plantejar des d'aquí són uns objectius respecte al debat sobre les balances fiscals. El primer hauria de ser intentar unificar criteris sobre les balances fiscals, avaluar les conseqüències que una balança fiscal negativa i continuada té sobre les Illes Balears i sobre el conjunt de l'Estat, i establir quina és la balança fiscal màxim suportable que no posi en perill la nostra economia productiva ni la qualitat de vida dels ciutadans.

Bé, la primera constatació, i que li formul en forma de pregunta, és si no creu imprescindible que es facin públiques les balances fiscals. Particularment pens que la democràcia no ha arribat totalment als comptes públics perquè els ciutadans de les Illes Balears, per exemple, com cap altre ciutadà d'altra comunitat autònoma, no sabem on va una part important dels impostos que es recapten a les Illes Balears. Per tant aquesta és una qüestió de transparència democràtica, fer públics aquests fluxos entre territoris.

En segon lloc pens que hauríem d'unificar criteris sobre la balança fiscal, i el Govern hauria de fer sobre aquest tema declaracions congruents. Per exemple, a partir d'una constatació que les Illes Balears no som ni la segona ni la tercera, som la primera comunitat quant a aportació per càpita, és a dir, que relativament són els ciutadans que aportam més al conjunt de l'Estat, i des d'aquest punt de vista fins i tot és qüestionable que la comunitat de Madrid, que apareix com la que més aporta en xifres absolutes, fins i tot és possible que

tengui un saldo fiscal zero si es computen correctament els ingressos que s'imputen a comunitats autònomes i es recaptin a Madrid. Per exemple hi ha moltíssima activitat econòmica que s'hauria, perdó, s'hauria d'imputar a les comunitats autònomes i en canvi les empreses que tenen el domicili fiscal a Madrid tributen a Madrid, i això serien ingressos computables a la comunitat autònoma on es genera l'activitat econòmica que genera els impostos. I igualment la despesa, es té tendència a territorialitzar la despesa i per exemple els 400.000 funcionaris dels ministeris que estan a Madrid no s'han de territorialitzar, sinó que una gran part dels seus ingressos se gasten únicament a Madrid, per posar un exemple.

Una tercera qüestió que ens hauríem de plantejar són les conseqüències que té sobre la nostra economia. En aquest sentit recentment s'han fet dos treballs magnífics, un és *l'Espoli fiscal*, de Jordi Pons i Ramon Tramosa i un altre encara més recent, del nostre país de Menorca, Guillem López i Casanovas i que se titula: *Anàlisi dels fluxos redistributius territorials a l'Estat espanyol*. I que fa una proposta de distribució dels recursos més justa a partir d'un concepte que és que s'hauria de tributar segons la renda, per tant, els més rics paguen més, qui té més paga més, però que després la despesa s'hauria de realitzar segons la població. És a dir, tots els ciutadans reben els mateixos serveis públics a igualtat d'esforç fiscal. Naturalment qui paga més impostos també s'ha de veure compensat.

Bé, d'aquests distints estudis la darrera balança fiscal que ha calculat FUNCAS per a l'any 2003, ja fa una estimació de balança fiscal negativa a Balears de 3.087 milions d'euros. Parlam que els ciutadans de Balears férem una aportació neta de 3.207 euros per habitant, són més de 530.000 pessetes l'any 2003. Bé les conseqüències que això suposa per a les Illes Balears, jo crec que l'aportació més nova que fa en López Casanovas és el càlcul de la renda familiar disponible. És a dir, ell calcula quina és la renda familiar efectiva, després de calcular els ingressos mitjans d'una família, deduir els impostos que paga i sumar-li les subvencions que té de l'Estat, ja sigui la beca d'un estudiant, ja sigui una pensió d'un jubilat. Aleshores la sorpresa ha estat majúscula i jo no dubt de la talla intel·lectual i del rigor de'n Guillem López Casanovas i en Jordi Pons, perquè segons aquest estudi les Illes Balears hauríem passat d'ocupar el sisè lloc en renda familiar disponible, amb un percentatge del 112,5; és a dir, la mitjana de l'Estat espanyol seria 100.

Per tant, l'any 95 estàvem 12,5 punts per sobre de la mitjana. I l'any 2003 ja estam del sisè al desè lloc i 0,5 punts per davall de la mitjana espanyola. És a dir, que els ciutadans de les Illes Balears hem perdut una capacitat de compra, una capacitat de despesa molt important i estam per davall de la mitjana espanyola. Amb aquesta teoria hauríem de ser perceptors de solidaritat avui ja. Bé, això se reflecteix en l'evolució del Producte Interior Brut, que ja sistemàticament anualment som la comunitat que menys creix el Producte Interior Brut i la renda per càpita. I per tant, estam perdent qualitat de vida a marxes forçades.

Dins aquest mateix estudi el Sr. López Casanovas aplica 12 principis que haurien d'inspirar una redistribució territorial justa, en qüestions de tant de sentit comú com que cap

comunitat autònoma no ha de rebre solidaritat si la seva renda per càpita està per sobre de la mitjana, al contrari ha de pagar, en aquest moment tenim que Aragó i Castella-Lleó tenen una renda per damunt la mitjana i fins i tot, per damunt de la mitjana de les Illes Balears i perceben la nostra solidaritat. Criteris de tant de sentit comú com que s'ha de premiar l'esforç fiscal a l'hora de redistribuir la despesa, és a dir, que hi ha d'haver igual despesa a igual esforç fiscal. Planteja una altra qüestió de sentit comú com que l'aportació a l'Estat no ha de fer perdre llocs en el rànquing de renda per càpita, és a dir, que hem d'aportar fins que això no ens faci perdre renda respecte dels altres.

I bé, aplicant aquests principis que haurien de ser de sentit comú a qualsevol país normal, ell li dona que la nostra aportació 2003 enlloc de 3.087 milions d'euros, hauria d'haver estat de 1.230 milions d'euros. És a dir, que els ciutadans de les Illes Balears, a través de qualsevol administració, Estat, comunitat autònoma, consell i ajuntaments, haurien d'haver rebut 1.857 milions d'euros més. Estic parlant de més de 300.000 milions de pessetes que haurien de gastar les administracions públiques de les Illes Balears. Bé, és un treball apassionant que crec que tots els diputats estem obligats a conèixer-lo, especialment els diputats que tenim, que tenen a Madrid i ara que vénen els pressuposts generals de l'Estat hauria de ser el seu Catecisme. Això és un treball d'un menorquí.

I això a més a més comença a tenir conseqüències negatives en el conjunt de l'Estat, perquè clar, fent un símil el que està passant ara a nivell d'Estat espanyol ho podem comparar amb un *holding* d'empreses, un grup d'empreses, de les quals n'hi ha 5 o 6 que tenen beneficis, que per aquest ordre serien: Balears, Catalunya, País Valencià, Navarra, País Basc i que tots els beneficis s'inverteixen a empreses que són deficitàries. Clar i això significa que en aquest conjunt d'empreses que generen beneficis no s'inverteix en innovació, no s'inverteix en renovació de mobiliari, en manteniment d'edificis, en formació dels treballadors. I com a conseqüència deixen de percebre uns ingressos i això repercuteix negativament en el conjunt del *holding*. És a dir, fins i tot des del punt de vista egoista de l'Estat s'hauria de canviar el concepte.

Bé, això són unes reflexions, afirmació i pregunta en algun cas que jo li voldria demanar si les comparteix i si considera que hi ha qualque concepte equivocat, ho discuteixi. I sobretot, si el Govern les fa seves per demanar transparència, per tant, publicació de balances fiscals. Segon, quin hauria de ser la nostra solidaritat? Segons el Sr. López Casasnovas, si el 2003 aportarem el 14,3% del nostre Producte Interior Brut, hauríem d'haver aportat únicament el 5,70% del nostre PIB i això encara està per damunt del màxim que qualsevol *lander* alemany pot aportar en el seu estat, encara està per sobre. I aleshores voldria que el Govern de les Illes Balears fos el primer defensor dels nostres interessos des d'aquest punt de vista, prescindint d'interessos de partit i debats a nivell d'Estat que en aquest moment amb el sistema de finançament sentim moltes coses i no sempre molt agradables.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Sampol. Sr. Conseller, per contestar té la paraula.

EL SR. CONSELLER D'ECONOMIA, HISENDA I INNOVACIÓ (Lluís Àngel Ramis d'Ayreflor i Cardell):

Moltes gràcies, Sr. President. Sr. Sampol, en principi dir que tenim més punts de coincidència que diferències. Jo intentaré respondre totes les seves preguntes, però si me permet ja que hem agrupat tot el tema voldria fer unes primeres consideracions generals i després passar a contestar les seves preguntes, però crec que també ens pot ajudar en el debat.

Bé, es parla molt de balances fiscals, ho ha dit vostè Sr. Diputat. És un debat molt obert i avui està més en boca de tothom que mai. Però també moltes vegades el que no se fa és definir per què volem les balances fiscals i que han de definir les balances fiscals perquè això també ens determinarà amb les metodologies. És a dir, en aquest sentit nosaltres creim que el que s'ha de perseguir en les balances fiscals entre l'administració central i comunitats autònomes, és donar dades, informació per a l'anàlisi de la redistribució de la riquesa entre comunitats autònomes. Dit en altres paraules, donar informació sobre la funció que ha de desenvolupar cada comunitat autònoma dintre de l'Estat espanyol, des del punt de vista de la distribució de les càrregues i beneficis que reporta l'actuació de l'administració central i definint exactament si contribuïm o som beneficiaris del fluxos fiscals entre comunitats autònomes i quantificar-los. La segona part de la definició és molt més clara, és a dir, el que han de definir exactament és si som contribuents o beneficiaris dels fluxos fiscals entre les comunitats autònomes i s'han de quantificar, però sempre tenint en compte el tema de redistribució de la riquesa. Les balances fiscals no són comptabilitats regionals i en aquest sentit ho hem de tenir clar, ni un *in put*, *out put* entre comunitats. És a dir, hem d'arribar a una mica més que en aquests temes i no han de ser taules *in put*, *out put* regionals, o balances de pagaments purament, sinó que són balances fiscals. Supòs que amb aquest concepte estarem molt d'acord i han de reflectir tots aquests temes i no limitar-se a una comptabilitat regional o limitar-se a unes balances de pagaments i el cas més clar seria el dels fluxos monetaris. En definitiva la convertiríem en una balança de pagaments, però algunes vegades s'erren conceptes de balances fiscals dintre d'aquestes fluxos monetaris.

Des d'aquesta perspectiva ens pareix evident que s'han d'avaluar els efectes redistributius de l'activitat pública, hem de tenir en consideració el possible trasllat de la càrrega dels tributs, ho dic perquè aquí també hi ha alguna cosa que no..., quan parlava vostè dels tributs dels subjectes obligats a pagar-los cap a qui finalment no suporta. És a dir, de vegades poden tributar a una banda, però les estam suportant en altres llocs. Així com la possible falta de coincidència entre els que perceben el pagament del sector públic en contraprestació per la venda de factors productius per a la producció d'aquests serveis públics i que de gaudeixen dels beneficis d'aquests serveis públics.

Per tant, el concepte que jo defens sobre balances fiscals és l'enfocament de càrrega per a la imputació dels ingressos, no de pagament d'imposts, sinó de càrregues i vostè ho ha explicat

molt bé en el cas de Madrid i l'enfocament de benefici de la imputació de la despesa per al tema de càrrega i benefici. Per tant, en aquest sentit hi ha algunes balances fiscals que els ingressos les fan amb efecte de la recaptació i donen resultats, com per exemple Madrid. És a dir, supòs que aquesta definició ens ajuda a aclarir aquest tema.

Dit això i a pesar d'aquesta temàtica, si veiéssim les balances fiscals..., vostè ha citat FUNCAS que és una darrera aproximació de balances fiscals, de les darreres que s'ha fet, però si agafam la de l'any 96 que és quan hi va haver majors treballs d'aquest tipus, amb el concepte de càrrega-despesa, és a dir, l'estudi dels professors Castell i Barberan, ens donava que damunt el PIB la nostra aportació de fluxos fiscals era d'un -7,7; és a dir, amb un concepte de càrrega-benefici a l'estudi del Dr. Uriel era d'un -6,2; també amb el mateix concepte de càrrega-benefici que defensam, amb l'estudi del Dr. Barberan era d'un -9%. I en el concepte també de càrrega-benefici teniem l'estudi de Sánchez Maldonado que era de -18% de Balears. En aquest sentit per tant, se donava que..., Balears en el súmmum dels mals era la comunitat autònoma que tenia major dispersió, tenim fins a 15 punts de dispersió entre 4 balances fiscals regionals de l'any 96 i moltes d'elles emprant teòricament el mateix sistema.

Per tant, la imputació de despeses i ingressos és important saber com se fan en cada cas. A Balears ens trobam amb aquesta problemàtica i a diferència de Cantàbria, que és la comunitat que tenia els estudis amb menys diferències, només tenia un 4,6% de diferències entre uns estudis i uns altres. En el cas de Balears, com he dit, tenim uns 15 punts de diferència... No perdó, La Rioja era la que tenia menys diferències amb un 4,2%. Si a aquest mateix estudi després se fa l'homologació de les (...) utilitzant (...) de la població varien un poc aquestes dades, però sí veim que hi ha moltes diferències. Per tant, la consideració de fer-ho damunt d'aquest concepte de càrrega-benefici jo crec que és fonamental i serà fonamental veure com se determina aquest tema.

Evidentment jo crec que estam en un moment important perquè vaig rebre el compromís del Govern central, no de publicar-les, però sí d'encarregar una metodologia i aquesta metodologia ha estat encarregada a l'Institut d'Estudis Fiscals. L'Institut d'Estudis Fiscals s'ha posat en marxa en aquest tema i el professor López Casanovas, que vostè ha citat, i pertany amb aquesta metodologia. I evidentment consider que tornam tenir una altra oportunitat per fer el seguiment d'aquest tema, és a dir, per les bones relacions que manté amb la seva comunitat autònoma. I per tant, aquí tenim una comunicació en aquest sentit per veure com se van derivant aquest tema de metodologies perquè crec que en certa forma el que surti d'aquesta metodologia serà la que se donarà per vàlida durant molt de temps perquè evidentment, com li deia, la metodologia distintes duen resultats dispars i serà la metodologia que en certa forma dóna validesa l'Estat central i ens agradi o no tindrà més pes. Per tant, jo crec que aquí la primera passa és fer un seguiment d'aquesta metodologia per poder analitzar les imputacions de càrrega-benefici..., que hi entrin tots els conceptes que nosaltres consideram oportuns. Crec que tenim una ocasió bona i una persona que coneix molt bé les economies insulars les seves opinions tendran un cert pes.

Dit això, voldria entrar a contestar les seves preguntes concretes. Demana la meua opinió de què se facin públiques les balances fiscals. Evidentment la nostra opinió és que això és un debat que ja està obert a la societat i que s'han de fer públiques les balances fiscals. És a dir, nosaltres, el Grup Popular va dirigir una pregunta al President del Govern arrel de les declaracions del President Rodríguez Zapatero quan parlava del possible dèficit fiscal de Catalunya i el Govern ens va contestar: *“por otra parte se desconoce la existencia de estudios o análisis en los que se pudiera haber cuantificado el saldo del flujo financiero entre la hacienda de la comunidad autónoma de las Illes Balears y la del Estado. En cualquier caso la elaboración de balanzas fiscales requiere con carácter previo el establecimiento de una metodología, motivo por el cual el 21 de septiembre del 2004 el Pleno del Congreso aprobó una proposición no de ley para la creación en el marco del Instituto de Estudios Fiscales de un grupo de trabajo para el análisis de los aspectos metodológicos relativos a la elaboración de balanzas fiscales. Para conocer el saldo que presenta la balanza fiscal de la comunidad de las Illes Balears será necesario esperar que el indicado grupo culmine sus trabajos metodológicos”*.

Aquests treballs metodològics han començat amb molt de retard, pareix que el Govern central no tenia molt d'interès en posar-ho en marxa, han començat fa molt poc i jo crec que serà l'abc de les balances fiscals i així com feim referència actualment, vostè ha fet referència a FUNCAS, jo a unes altres. En el futur si les publicam amb una metodologia, com que serà homologable, aquest tema serà bàsic. Aquest serà el primer punt important en fer el seguiment d'aquesta metodologia perquè tengui en compte tota les singularitats de les Illes Balears. La nostra postura, a pesar que altres comunitats autònomes governades pel Partit Popular demanen que no se facin públiques, nosaltres sí que demanam que se facin públiques.

Me diu que hem d'unificar els criteris de declaracions, ja li vaig a contestar... És a dir, evidentment de vegades és difícil unificar totalment el criteri de declaracions dins del propi Govern perquè partim de dades distintes. És a dir, que en un moment determinat un se pot fixar amb l'estudi de FUNCAS, en altres estudis i això fa que la unificació sigui difícil. Però en qualsevol cas les Illes Balears tot apunta que els criteris de dèficit fiscal per habitant és el més alt de totes les comunitats autònomes, jo crec que ho té clar tothom, és a dir, hi pot haver alguna vegada que això no s'hagi dit correctament, o no s'hagi interpretat correctament, però tot apunta cap aquí. És a dir, la xifra que vostè ha donat de FUNCAS, que ens dóna aquests 3.087 milions d'euros, quasi el 15% del nostre PIB, la xifra de FUNCAS és una xifra altíssima que ens du a aquests 3.220 euros per càpita i que fa que sigui claríssima la postura de Balears. És a dir, les altres comunitats autònomes tenen oscil·lacions, com Catalunya o Madrid entre el 5 i el 10%, no arriben a aquestes oscil·lacions del 14,7% que ens dóna FUNCAS.

Les conseqüències damunt l'economia balear. Evidentment jo compartesc que una excessiva, no solidaritat, perquè jo ja no entendria com a solidaritat el que estam fent sinó arribar a empobrir l'economia de les Illes Balears. Evidentment mentre nosaltres..., a més, som una economia madura, és a dir, la

inversió privada ja no està amb el dinamisme com fa uns anys i que necessitem molta més inversió pública perquè el número d'habitants ha crescut, per tant, necessitem molts més serveis públics. Per tant, aquesta excessiva recaptació de tributs que no queden a les Illes Balears pot empobrir l'economia de les Illes Balears i penalitzam tots els factors productius, perquè evidentment amb molta freqüència els serveis socials d'altres comunitats autònomes s'estan pagant amb recursos que aquí no tenim per donar aquests serveis socials. I això per a mi no és solidaritat sinó una altra paraula.

Vostè analitza després el tema de la renda familiar disponible. És un clar exemple de com ens empobrim, hi haurà altres raons de la baixada de la productivitat, etcètera, però aquí ens empobrim i evidentment el nivell de renda familiar disponible, l'estudi del Dr. López Casanovas ja ens situa pràcticament a la mitjana, o unes dècimes per davall de la mitjana, diguem en la mitjana perquè tampoc ens vendrà per un parell de dècimes. És un toc d'atenció de què si el nou sistema de finançament fa que les comunitats amb major dinamisme econòmic continuïn aportant recursos al final ens empobrirem tots. Evidentment si nosaltres coincidim amb el model de finançament que les comunitats dinàmiques econòmicament, Madrid, Catalunya, Balears, València, puguin continuar creixent, si tenen un grau de solidaritat alt més recursos aportarem al sistema de solidaritat que hi haurà en el futur.

Que els nivells de creixement del PIB són molt baixos. És cert, no tot serà atribuïble..., també dependrà de les polítiques econòmiques, de determinades circumstàncies, les nostres conjuntures del turisme durant determinats anys. Però sí és evident que una economia que se basa amb els serveis necessitem cada vegada més que l'estoc de capital públic augmenti i que puguem ser competitius i evidentment això passa per millorar la formació, és un tema jo crec que estratègic i millorar la formació és evidentment és posar més professorat, dedicar-hi més recursos, una millor universitat, etcètera. És a dir, com un punt estratègic bàsic i és evident que això s'ha de fer des de la part pública i no des de la part privada. En el nostre sector de turisme és un element diferencial ha de ser el tema sanitari? També ho veig clar, a més de tot el tema promocional, Balears podrà tenir un turisme de més qualitat tenint uns serveis sanitaris com corresponen a un país europeu i no a un país del Nord d'Àfrica. Vull dir que totes aquestes millores són les que ens han de permetre en el futur que la nostra economia continuï sent dinàmica i creant llocs de feina.

Vostè me demana quin és la balança fiscal màxima suportable. Bé, aquí ja estam en un tema de què si ho duim a allò que pareix que està apuntant vostè tenim la discrepància. Pareix que hem de fer un límit a aquesta balança fiscal, en dir que nosaltres a l'Estat tant per als serveis que ens dona i tant per a un grau de solidaritat i estam donant una fórmula de finançament pareguda a les comunitats forals i aquí no compartim aquest criteri. Jo crec que el criteri cap on hem d'anar és que hem de ser solidaris a partir de la mitjana. El que no és lògic és ser solidaris de forma que les comunitats amb balances fiscals més negatives tinguem el pitjor finançament per càpita, com se dona actualment, les que tenim més ingressos fiscals són les que pitjor finançament tenim en termes per càpita. El sistema ha actuat de forma perversa en la meua opinió. Per tant, no compartesc el tema d'anar a unes quotes i

limitar l'aportació màxima, sinó que per a la via de la màxima solidaritat..., però sempre per damunt la mitjana. Jo crec que totes les comunitats autònomes que tenguéssim ingressos per damunt la mitjana han d'aportar la solidaritat, però sempre partint de la mitjana, mai per davall, el que ens està passant ara i després tenim un nivell de finançament per davall de la mitjana. O un nivell de finançament que si sumam la balança fiscal amb l'Estat encara més accentuat. Si actuam des de la mitjana sí que podrà ser positiu aquest principi de solidaritat per a la resta de comunitats autònomes i perquè nosaltres, Catalunya i Madrid continuem creant més riquesa i podem aportar més a la resta de comunitats autònomes.

Per tant, el grau de solidaritat no m'atrevesc a dir quin ha de ser, vostè ha fet la pregunta dues vegades. Jo crec que el tema va en trobar un percentatge damunt el PIB, jo aquí no m'atrevesc a dir-ho, ni compartesc que aquesta sigui la filosofia. La filosofia ha de ser que la solidaritat comenci de la mitjana i aplicant un grau de solidaritat progressiu, però que sempre resti una part a les Illes Balears. Però no amb la temàtica de crear una quota o un percentatge màxim de finançament.

Per altra banda en els models de finançament que vostè ha citat d'Alemanya, sí que existeix aquest tipus de quota. Però això ja és passar a un sistema totalment federal i que ja es veurà en el debat dels nous estatuts com queda definit. L'altra passa és si se defineix Espanya ja totalment com un estat, no quasi federal com és ara, sinó un estat totalment federal i sí se donaria lloc a allò que vostè està dient. Però avui per avui no tenim un estat que haguem definit federal i jo crec que dins de l'Estat de les autonomies fer totes les (...) amb aquests elements de solidaritat des de la mitjana i que aquest principi de solidaritat sigui progressiu.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Sr. Sampol té la paraula.

EL SR. SAMPOL I MAS:

Gràcies, Sr. President. Bé, jo crec que hi ha un grau de coincidència, com vostè ha dit, important quant a l'avaluació del problema, de les xifres, fins i tot de metodologia a aplicar per calcular les balances fiscals i en canvi, hi ha un grau de discrepància molt important quant a l'estratègia a utilitzar per corregir els efectes perversos que està provocant aquesta balança fiscal tan negativa i tan perllongada durant el temps.

Bé i aquí hi ha una qüestió filosòfica de principi que és el que separa els dos nostres partits. A la pregunta de qui són els impostos que se generen a les Illes Balears, vostè, vull dir el seu partit, respondria de tots els espanyols i la meua resposta seria dels ciutadans de les Illes Balears. A partir d'aquí jo puc ser solidari, vostè no, perquè jo voluntàriament..., quan dic jo vull dir els ciutadans de les Illes Balears que pensam que els impostos que se generen aquí són nostres i a partir d'aquí podem raonar sobre la necessitat de ser solidaris amb la resta de ciutadans de l'Estat i amb els ciutadans europeus que ara entren a la Unió Europea i tenen una renda per càpita inferior a la

nostra i fins i tot, amb els països del tercer món que en aquest moment no tenen mitjans per donar feina als seus treballadors que han d'emigrar cap als nostres països. Vostè no, vostè s'ha de resignar i esperar la magnanimitat dels governants de torn, resant perquè un dia hi hagi coincidència i dins aquesta coincidència el seu partit tenguí bo, estigui amb una conjuntura favorable.

Clar, amb aquestes dues filosofies la redistribució la fa l'Estat, amb criteris unilaterals o sense criteris, mentre que la meua filosofia, per dir-ho de qualque manera, són les comunitats autònomes que fan una aportació a l'Estat i una aportació solidària, pactada, negociada, amb uns criteris establerts i no sense cap criteri. Clar, el que passa en aquest moment, i vostè ho ha dit, vostè ha dit que hi ha comunitats que donen uns serveis als seus ciutadans, amb els nostres recursos, que nosaltres no ens podem permetre donar amb els nostres recursos, i aquí hi ha una afirmació de Ramon Tramosa que em sembla que la recull d'un economista nord-americà que diu que aquests fluxos tan importants que, per cert, entre cap regió del món no hi ha l'aportació en percentatge del Producte Interior Brut que fan les Illes Balears a l'Estat espanyol, no hi ha cap regió del món, ni entre estats dels Estats Units ni entre els *landers* d'Alemanya, enlloc no hem trobat cap precedent; bé, la frase és que els ciutadans pobres de les regions riques financen o subvencionen els ciutadans rics de les regions pobres. Un ciutadà que té una renda de 15 milions anuals avui a Extremadura o a Andalusia, té uns serveis gratuïts de dentista, que aquí, els nostres ciutadans més pobres, que tenen una renda de 3 milions anuals, han de pagar. Per tant, els impostos d'aquests ciutadans que tenen una renda de 2, 3 milions anuals, financen el dentista del ciutadà ric d'Andalusia que té aquest servei gratuït.

Des d'aquest punt de vista, crec que el que hem de reivindicar és un sistema que ens doni garanties, i l'Estat no ens en dóna, l'Estat no dóna garanties. Aleshores, és un debat que obrirem molt prest dins la reforma de l'Estatut i que especialment vostès i el Grup Socialista s'hauran de decidir, a veure si aposten cap a un sistema que ens dugui a una sobirania fiscal, que és la nostra aposta, amb una aportació reglada a l'Estat per als serveis comuns, i crec que aquesta aportació ha de ser a partir del càlcul de les despeses que té l'Estat per a serveis comuns, que poden ser defensa, Ministeri d'Exteriors, si fins i tot volen mitjans de comunicació públics, la Casa Reial, i establir un percentatge segons la població, i després també definir un percentatge, una quota de solidaritat variable, això sí, estic d'acord amb vostè, variable en funció de la diferència percentual de renda per càpita. En aquest sentit, nosaltres tenim una proposta que presentarem prest dins la ponència que estudia la reforma de l'Estatut.

Reconec que som idealista en plantejar aquesta qüestió, perquè plantej una solució ideal, ara, vostè és un il·lús, en el bon sentit de la paraula, si no vol un il·lús, un confiat, és a dir, confiar amb els antecedents i amb l'experiència que tenim que hi haurà un canvi en la mentalitat, perquè jo crec que això és una qüestió de mentalitat, dins les estructures polítiques de l'Estat, que inverteixin aquesta tendència, és il·lús avui en dia. Per tant, a mi m'agradaria que es passàs al carro dels idealistes.

Bé, en tot cas crec que tindrè ocasió de continuar-ne parlant i esperem, primer que dins la reforma de l'Estatut parlem de finançament i convencem els nostres companys del Grup Socialista que això és necessari abordar-ho dins els estatuts d'autonomia, anar cap a un sistema més federalitzant, amb més transparència amb els fluxos entre les comunitats autònomes, més just i, sobretot, que compensi un dèficit històric que tenim a les Illes Balears. I la credibilitat que em pot donar aquesta afirmació és que jo ho faig quan estic a l'oposició, som conscient d'una cosa, tots els que hem passat pel Consell de Govern pensen el mateix que jo, fins i tot vostè, encara que no ho pugui reconèixer.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Sampol. Sr. Conseller, per tancar aquest debat.

EL SR. CONSELLER D'ECONOMIA, HISENDA I INNOVACIÓ (Lluís Ramis d'Ayreflor i Cardell):

Moltes gràcies, Sr. President. Jo crec que li reconec moltes coses, perquè tenc molt clar que en política hi ha algú que hi és poc temps i s'ha de fer la feina que s'ha de fer.

El que sí és clar és que tenim una discrepància en l'estratègia, com li he dit abans. Vostè fa una pregunta de quin són els impostos. Jo crec que els impostos, el ciutadà de Balears quan paga els impostos no sols pensa en Balears, hi ha molts de ciutadans de Balears que es consideren espanyols i mallorquins, espanyols i balears, per tant crec que el sistema, de dir, bé, tots els impostos han de ser de Balears i després ja farem la cessió de la part corresponent, que és un principi federal o confederal, és el que no compartim. Jo crec que hi ha ciutadans que volen compartir, senten de les dues nacionalitats, de la balear i de l'espanyola. Per tant, aquests impostos són compartits i aquest és el model de finançament que plantejam.

Jo compartesc que confiar, hagi qui hagi a Madrid, amb la seva magnanimitat és ser molt il·lús, per tant hem d'anar a un model de finançament que compartim aquest tema d'imposts. S'ha anat avançant moltíssim en aquesta línia i jo crec que hem d'arribar que tot el sistema de finançament autonòmic sigui compartit. Així, quan demanam que hem de pujar la participació en l'IRPF fins a 50% per tenir almenys la meitat, 50% de l'IVA, i participar en l'impost de societats, és per tenir aquests impostos compartits, no el sistema que vostè defensa de totalment de Balears i ja cedirem una part a Madrid, en funció dels serveis que ens dóna i en funció de la quota de solidaritat, sinó que ambdues parts repartim aquests impostos i que cadascun gestioni la seva part d'imposts. Aquest és el principi, no és el principi de dir que és de Madrid tot i després ja veurem que ens dóna Madrid, no, jo crec que el model de finançament ha d'anar amb aquesta via de la corresponsabilitat fiscal, anar-la augmentant i que totes les comunitats autònomes actuïn dins la corresponsabilitat fiscal, perquè el que és impropï és que les comunitats que no es financen sobre mesura dels ingressos tributaris que tenim a la mateixa comunitat autònoma, amb la part ja cedida, com és el cas de Balears, fins i tot tenim el fons de suficiència negatiu, com vostè sap molt bé, tenim un grau de

corresponsabilitat i un grau de finançament, i les comunitats que menys es financen dels ingressos tributaris, comunitats com Astúries, Galícia, Extremadura, Andalusia, aquestes tenen un grau de finançament molt més alt, i això és el que no és lògic.

Tot el sistema tributari ha d'anar (...) d'ingressos i compartir aquests ingressos tributaris. Evidentment, això duria a uns desequilibris molt importants i aquests desequilibris són els que hem de ..., des d'aquesta mitjana anar a la mitjana cent i anar compensant. I aquest és el principi. No és el tema de dir, com vostè m'ha dit que la meua postura és que després hem de confiar amb la magnanimitat de Madrid, és que jo ja vull comptar amb els recursos que ens corresponguin i per això deman l'increment de la finançació via IRPF, via IVA, impostos especials, i crec que hem de participar a les societats perquè, encara que sigui molt difícil territorialitzar la societat, també es pot fer, la política fiscal és una arma de política econòmica, sobretot en tema de Pimes és important tenir capacitat normativa en els impostos de societats, encara que reconec la dificultat de territorialitzar aquest impost. I aquest és el principi, no dir que Madrid ens donarà, no, no, hem de dividir aquests impostos i funcionar amb aquesta mesura.

Que la reforma ha de contenir temes de finançament, jo crec que ha de contenir els principis bàsics, però reformar un estatut és una cosa molt més complicada que reformar el sistema de finançament, que a pesar que el darrer sistema de finançament havia nascut ja, abans els feien per 5 anys, si no ho record malament, i el darrer volia ser durador i als tres anys ningú, bé ningú no, hi ha algunes comunitats autònomes a les quals els va molt bé, moltes comunitats autònomes discrepam d'aquest sistema de finançament que vàrem signar voluntàriament. Per tant, jo crec que sí hem de parlar de finançament, però no podem fer el model de finançament dins l'Estatut perquè ens podríem trobar que d'aquí tres, quatre, cinc anys, hem de reformar l'Estatut i pot ser més complicat. El fenomen que ens ha passat amb l'increment de població per a la immigració, ens ha distorsionat les previsions que teníem.

En aquest moment, l'Estat central, el Govern del Sr. Rodríguez Zapatero, a finals de juny o a principis de juliol, ha de convocar la conferència de presidents i fer una proposta sobre el sistema de finançament autonòmic en sanitat, almenys. Avui per avui encara no ha fet cap proposta o no ens n'ha fet arribar cap, ens diuen que en els primers quinze dies de juny la tendrem, i aquesta serà la primera prova de foc de cap on anam. Evidentment, aquest és un tema importantíssim que haurem de veure com es resol, jo crec que és important per a la credibilitat de l'Estat, i si el primer tema, el finançament de sanitat, es resol amb un acord general de totes les comunitats autònomes, podem pensar que el model de finançament també es pot resoldre. Si el model de finançament de sanitat, les millores per actualització de població en temes de sanitat, no som capaços de resoldre'l, serà molt més difícil resoldre el següent.

El que consider lamentable és que el tema s'hagi de resoldre amb una sola, com a màxim, amb una sola sessió del Consell de Política Fiscal i Financera, perquè no en tenim anunciada més que una el mes de juny, abans de la Conferència de presidents, i ni hi ha proposta del grup de treball ni tenim cap proposta. Crec que també pot ser una estratègia del Govern central que per poder tancar aquest tema ràpidament, com més temps donin

pot ser pitjor, no ho sé, desconec els motius, però aquí, crec que en el període d'un mes, sabrem molt bé quin és el canvi que es pot donar i cap on van les sensibilitats. El darrer que ens han reconegut és la nostra insuficiència financera, bé, és una passa, i en aquestes línies jo reconec que hi ha una sensibilitat en el Govern central per conèixer la problemàtica de Balears i també ho dic molt clarament, estic convençut que aquesta sensibilitat ve perquè tota l'allau de dades que li aporta Catalunya, nosaltres hi estam per davant, i els papers que obligatòriament han de llegir, per raons estratègiques dels seus aliats parlamentaris, ens ajuden a nosaltres, i perquè el coneixement que té el Ministeri d'Economia i Hisenda de la situació de Balears és deguda que la problemàtica de Catalunya li fa conèixer de rebot la problemàtica de Balears, i amb això jo crec que és important la conjunció dels interessos que tenim en aquests moments amb Catalunya en tems de finançament autonòmic. Jo conec la darrera proposta que ha fet Catalunya per al tema del finançament de sanitat i és una proposta que entra dins el raonable, per a nosaltres, per al tema d'actualització de població, nosaltres mai no quedam despenjats d'aquest tema, en qualsevol cas qui ha de fer la proposta definitiva és el Govern central i jo crec que serà molt important el pròxim Consell de Política Fiscal i Financera, que pot ser entre el 15 i el 30 de juny, perquè hauran de dur-nos una proposta concreta, almenys aquest és el compromís adquirit en el si del grup de treball pel vicepresident econòmic, discutir aquesta proposta i serà el primer cas que ens indicarà tot el tema de model de finançament.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Conseller.

Esgotat l'ordre del dia, només resta agrair la presència del Sr. Conseller i de la secretària general que l'ha acompanyat.

Moltes gràcies, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS
